L-użu tal-vidjokonferenzi

biex tinkiseb xhieda f'materji ċivili u kummerċjali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1206/2001 tat-28 ta' Mejju 2001

Gwida prattika

Netwerk ġudizzjarju ewropew
fil-qasam ċivili u kummerċjali

*Dan id-dokument tfassal mis-Servizzi tal-Kummissjoni u n-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-qasam ċivili u kummerċjali (**http://ec.europa.eu/civiljustice**).*

Fl-għarfien tal-vantaġġi li jistgħu jġibu l-vidjokonferenzi fil-kisba tal-provi f'każijiet transkonfinali, in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-qasam ċivili u kummerċjali ipproduċa din il-gwida biex tipprovdi informazzjoni prattika biex tgħin lill-ġudikanti jagħmlu użu akbar mill-vidjokonferenzi biex jisimgħu xhieda f'affarijiet ċivili u kummerċjali skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1206/2001 tat-28 ta' Mejju 2001.

Barra minn dan, fil-qafas tal-pjan ta' azzjoni Ewropew tal-eJustice, l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea qablu li jaħdmu flimkien biex jippromwovu l-użu tal-vidjokonferenzi u biex jiskambjaw l-esperjenzi u l-aħjar prassi. Ħidma bħal din isseħħ fi ħdan il-qafas legali eżistenti u tirrispetta s-salvagwardji proċedurali li hemm sew fuq livell ta' Stati Membri kif ukoll fuq livell tal-Unjoni Ewropea.

Bħala riżultat, tlesta manwal u ktejjeb li jkopri l-użu ta' apparat tal-vidjokonferenzi fi proċedimenti transkonfinali tal-qrati fl-Unjoni Ewropea.

Dan id-dokument hu maħsub biex jikkumplimenta dik l-informazzjoni.

Introduzzjoni

Meta jiġi kkuntestat każ ħafna drabi jkun meħtieġ li l-qorti tikseb provi biex tkun tista' tiġi ppruvata talba. Il-provi jistgħu jinkisbu f'għadd ta' modi u xi kultant ikun meħtieġ li jinstemgħu nies bħal ma huma xhieda jew esperti. Il-proċess biex jinkisbu l-provi jsir aktar ikkumplikat meta dawn ikunu jridu jinkisbu minn pajjiż ieħor. Ix-xkiel jista' jinħoloq bid-distanza fiżika bejn il-qorti u l-persuna li għandha tkun eżaminata u d-differenzi bejn ir-regoli u l-liġijiet f'kull ġuriżdizzjoni.

Kien għalhekk li wieħed mill-ewwel strumenti ta' kooperazzjoni ġudizzjarja ċivili adottat mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea kien ir-Regolament (KE) Nru 1206/2001 dwar kooperazzjoni bejn il-qrati tal-Istati Membri fil-kumpilazzjoni ta' xhieda f'materji ċivili jew kummerċjali. Filwaqt li dan il-fuljett jikkonċentra fuq ir-Regolament 1206/2001, huwa importanti li wieħed jinnota li anki fi strumenti oħra jeżistu dispożizzjonijiet dwar ix-xhieda. Pereżempju, skont l-Artikolu 9 tar-Regolament 861/2001, li stabbilixxa Proċedura Ewropea dwar Talbiet Żgħar, qorti jew tribunal jiddeterminaw il-mezzi li bihom issir il-kumpliazzjoni tax-xhieda u kemm għandhom jingħabru provi biex tkun tista' tinqata' s-sentenza skont ir-regoli applikabbli għall-ammissibbiltà tal-provi. Jistgħu jaċċettaw li x-xhieda tinkiseb permezz ta' dikjarazzjonijiet bil-miktub tax-xhieda, l-esperti jew il-partijiet u, ħaġa importanti, jistgħu wkoll jaċċettaw li x-xhieda tinstema' permezz tal-vidjokonferenzi jew xi teknoloġija oħra ta' komunikazzjoni jekk ikunu disponibbli l-mezzi tekniċi.

Fl-għarfien tal-vantaġġi li jistgħu jinkisbu mill-vidjokonferenzi fis-smigħ tax-xhieda f'każijiet transkonfinali, in-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew fil-qasam ċivili u kummerċjali (EJN civil) ipproduċa dan il-fuljett biex jipprovdi informazzjoni prattika biex jgħin lill-ġudikanti jagħmlu użu akbar mill-vidjokonferenzi.

Ir-Regolament 1206/2001

Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli ta' proċedura biex ikun aktar faċli biex tingħata xhieda fi Stat Membru ieħor. Ir-Regolament ilu applikabbli mill-1 ta' Jannar 2004 madwar l-Unjoni kollha fl-Istati Membri kollha ħlief fid-Danimarka. Bejn l-Istati Membri kkonċernati huwa jieħu post il-Konvenzjoni ta' the Hague tal-1970.

Gwida Prattika li tagħti aktar dettalji tar-Regolament tinsab f''dan l-indirizz: **http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_taking_evidence_mt.pdf**

Ir-Regolament innifsu jista' jiġi kkonsultat hawn: **http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:174:0001:0024:EN:PDF**

Ir-Regolament japplika biss f''każijiet ċivili kummerċjali u ma jistax jintuża biex tinkiseb xhieda li ma tkunx intenzjonata għall-użu fi proċedimenti ġudizzjarji, sew li jkunu nbdew kif ukoll dawk li jkunu qed jiġu kkuntemplati. Huwa jipprovdi żewġ modi ewlenin biex tingħata x-xhieda meħtieġa. L-ewwel wieħed, skont l-Artikolu 10, huwa meta l-qorti fi Stat Membru wieħed titlob lill-qorti fi Stat Membru ieħor biex tikseb ix-xhieda. It-tieni, skont l-Artikolu 17, jippermetti lill-qorti fi Stat Membru wieħed, bil-permess tal-Istat Membru li lilu ssir it-talba, biex tikseb xhieda direttament f'dak l-Istat Membru.

Id-dettalji tal-qrati kompetenti f'kull Stat Membru u r-rekwiżiti ta' kull ġuriżdizzjoni jistgħu jinstabu fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew hawnhekk: **http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_information_mt.htm**

Meta qorti, wara li tkun mitluba, tieħu f'idejha li tikseb ix-xhieda f'isem qorti li titlob dan skont **l-Artikoli 10 sa 12**, dik ix-xhieda tingħabar skont il-liġi tal-Istati Membri li lilu ssir it-talba u tista' tkun suġġetta għal miżuri ta' koerżjoni.

Meta qorti li tagħmel it-talba tkun tixtieq tikseb xhieda b'mod dirett skont **l-Artikolu 17** hija għandha tapplika lill-entità ċentrali jew lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li lilu ssir it-talba. Hemm biss raġunijiet limitati li minħabba fihom talba bħal din tkun tista' tinċaħad. Dawn huma : li t-talba ma tkunx taqa' taħt l-ambitu tar-Regolament; li ma jkunx fiha l-informazzjoni neċessarja kollha; jew li t-talba tkun kuntrarja għall-prinċipji fundamentali tal-liġi fl-Istat Membru li lilu ssir it-talba. Meta tkun qed tiddelibera dwar jekk tippermettix it-talba skont **l-Artikolu 17**, l-entità ċentrali tal-Istat Membru li lilu ssir it-talba tista' tispeċifika kundizzjonijet li jirregolaw kif tinġabar ix-xhieda. Meta talba bħal din tkun aċċettata, tkun ir-responsabbiltà tal-qorti li tagħmel it-talba li taħtar u tipprovdi l-persuna jew persuni li għandhom jiksbu x-xhieda. Distinzjoni importanti li tapplika għall-kumpilazzjoni diretta tax-xhieda hija dik li din tista' ssir biss fuq bażi voluntarja u ma jistgħux jintużaw miżuri ta' koerzjoni. Meta talba tkun tinkludi s-smigħ ta' persuna, tkun ir-responssabiltà tal-qorti li tagħmel it-talba biex tinforma dik il-persuna b'dawn id-drittijiet.

L-użu tal-vidjokonferenzi

Ir-Regolament jinkoraġġixxi l-użu tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni fil-proċess ta' kumpilazzjoni tax-xhieda, b'mod partikolari permezz tal-vidjokonferenzi u telekonferenzi. Il-EJN civil ħajjar ukoll l-użu tal-vidjokonferenzi sew permezz ta' dimostrazzjonijiet prattiċi fil-laqgħa annwali tiegħu b'Liżbona fl-2006 kif ukoll billi pprova lill-membri bid-dettallji tal-faċilitajiet għall-vidjokonferenzi fl-Istati Membri. Informazzjoni dwar liema qrati huma mgħammra b'faċilitajiet għall-vidjokonferenzi tinstab ukoll fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew.

Il-Kunsill tal-Ġustizzja u l-Intern ilu sa minn Ġunju 2007 jikkunsidra l-iżviluppi fil-qasam tal-e-justice li kienu jinkludu l-użu tal-vidjokonferenzi. Ir-rappreżentanti tal-Istati Membri kollha u tal-istituzzjonijiet tal-UE esprimew appoġġ għall-iżvilupp tal-vidjokonferenzi f'każijiet transkonfinali. Fi ħdan il-Kunsill, il-Grupp ta' Ħidma dwar l-e-justice ipproduċa manwal u ktejjeb li jkopri l-użu tal-apparat tal-vidjokonferenzi fi proċedimenti transkonfinali tal-qorti fl-Unjoni Ewropea. Din il-gwida prattika hija maħsuba biex tikkumplimenta dan ix-xogħol.

Minkejja dan l-inkoraġġiment u l-ħidma li saret sa issa biex jiġi promoss l-użu tagħhom, jidher li hemm użu inkonsistenti tal-vidjokonferenzi fl-Istati Membri. Fl-għarfien tal-vantaġġi li jistgħu jinkisbu mill-vidjokonferenzi fis-smigħ tax-xhieda f'każijiet transkonfinali, l-EJN civil ipproduċa dan il-fuljett biex jipprovdi informazzjoni prattika biex jgħin lill-ġudikanti jagħmlu użu akbar mill-vidjokonferenzi.

Għalkemm saret deċiżjoni politika biex jiġu applikati kunsiderazzjonijiet differenti fil-mod kif ix-xhieda tkun ittrattata, skont jekk tkunx inkisbet permezz ta' qorti li lilha tkun saret it-talba f'isem qorti li tkun għamlet it-talba, jew inkella direttament mill-qorti li tkun għamlet it-talba, huwa ċar li r-Regolament 1206/2001 jipprevedi użu akbar tat-tekonoliġija moderna biex jiffaċilita t-teħid tax-xhieda. L-inċiż 8 jistqarr li "l-effiċjenza ta' proċeduri ġudizzjarji f'materji ċivili jew kummerċjali teħtieġ li t-trasmissjoni u l-eżekuzzjoni ta' rikjesti għall-eżekuzzjoni tal-kumpilazzjoni ta' xhieda jsiru direttament u bl-aktar mezz mgħaġġel possibbli bejn qrati tal-Istati Membri".

L-aktar mod effiċjenti biex issir il-kumpilazzjoni tax-xhieda huwa dak dirett, permezz tal-vidjokonferenzi. Inkella x-xhud ikollu jivvjaġġa lejn il-qorti li tagħmel it-talba f'pajjiż ieħor, jew inkella l-uffiċjali mill-qorti jkollhom jivvjaġġaw biex jiltaqgħu max-xhud. Ovvjament, dan iżid il-ħin u l-ispejjeż tal-proċedura. Il-vidjokonferenzi huma soluzzjoni rħisa u effettiva għal dawn il-problemi. Għalkemm jistgħu jqumu kwistjonijiet sensittivi f'xi każijiet tal-familja fejn l-użu tal-vidjokonferenzi jista' ma jkunx xieraq, fil-biċċa l-kbira vasta tal-każijiet li jaqgħu fi ħdan l-ambitu tar-Regolament, l-użu tal-vidjokonferenzi għas-smigħ m'għandux ikun ta' xkiel.

Mhux fil-qrati ċivili kollha fl-Istati Membri hemm faċilitajiet għall-vidjokonferenzi, iżda f'xi Stati Membri jista' jkun possibbli li jintużaw faċilitajiet f'bini ieħor lokali bħal

ma huma fil-qrati kriminali, fil-ħabsijiet jew f'faċilitajiet privati fejn ikunu disponibbli. Xi Stati Membri għandhom unitajiet mobbli u apparat li ħafna drabi jkun jista' jinkera. Hekk kif jgħaddi ż-żmien, x'aktarx jiġri li aktar u aktar qrati jkollhom il-faċilitajiet neċessarji. Naturalment, aktar ma jkun hemm domanda għall-vidjokonferenzi mill-qrati lokali, aktar għandu jkun probabbli li l-apparat isir disponibbli.

Qorti li tixtieq tisma' xhieda direttament minn xhud fi Stat Membru ieħor tista' tagħmel dan skont l-Artikolu 17 tar-Regolament. Il-vantaġġ ta' talba bħal din hija li l-kumplikazzjoni tax-xhieda tkun tista' tinkiseb skont il-liġi tal-Istat li jkun talabha. Talba trid issir lill-entità ċentrali jew l-awtorità kompetenti tal-Istati Membru li lilu ssir it-talba bl-użu tal-formola I li tinsab fl-Anness tar-Regolament. L-entità ċentrali jew l-awtorità kompetenti għandhom, fi żmien 30 jum, jinfurmaw lill-qorti li tagħmel it-talba jekk it-talba tkunx ġiet aċċettata u, jekk iva, taħt liema kundizzjonijiet. Meta talba għall-kumpilazzjoni diretta tax-xhieda tkun aċċettata, tkun ir-responsabbiltà tal-qorti li tagħmel it-talba li taħtar u tipprovdi l-persuna jew persuni li għandhom jiksbu x-xhieda. Hija wkoll ir-responsabbiltà tal-qorti li tagħmel it-talba li tinforma lix-xhud li x-xhieda tista' tingħata biss fuq bażi voluntarja.

Il-vidjokonferenzi jistgħu jsiru wkoll skont l-Artikoli 10 sa 12 tar-Regolament fejn qorti titlob qorti fi Stat Membru ieħor biex din tiksbilha xhieda. Il-qorti li tirċievi t-talba hija obbligata li teżegwixxi t-talba fi żmien 90 jum minn mindu tirċeviha. Hija tagħmel dan skont il-liġi tal-Istat Membru tagħha. Il-qorti li tagħmel it-talba tista' titlob biex it-talba titwettaq skont proċedura speċjali, sakemm din ma tkunx inkumpatibbli mal-liġi tal-Istat Membru tal-qorti li tagħmel it-talba jew minħabba raġunijiet ta' diffikultajiet prattiċi maġġuri. F'dawn il-każijiet, il-partijiet u/jew ir-rappreżentanti tal-qorti li tagħmel it-talba jistgħu jkunu preżenti fis-smigħ u jipparteċipaw, jew personalment jew inkella permezz tal-vidjokonferenza, sakemm il-parteċipazzjoni tagħhom tkun permessa skont il-liġi tal-Istat Membru fejn issir it-talba. Sta għall-qorti li tirċievi t-talba li tiddetermina l-kundizzjonijet li taħthom huma jistgħu jipparteċipaw.

Kunsiderazzjonijiet prattiċi

Iqumu għadd ta' mistoqsijiet meta tkun qed tiġi kkunsidrata d-deċiżjoni dwar jekk għandhiex tinkiseb xhieda permezz tal-vidjokonferenzi, u kif. Dawn il-mistoqsijiet, flimkien mat-tweġibiet għalihom, huma ppreżentat hawn taħt. Aktar tagħrif dwar is-sitwazzjoni f'kull Stat Membru tinstab fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew f'Affarijiet Ċivili[1].

1 *Kif insir naf jekk Stat Membru jippermettix jew parteċipazzjoni f'vidjokonferenza jew inkella l-kumpilazzjoni diretta ta' xhieda permezz ta' vidjokonferenza?*

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

2 *Hemm xi restrizzjonijiet dwar it-tip ta' xhieda li tista' tinkiseb, jew dwar il-post fejn is-smigħ għandu jsir permezz ta' vidjokonferenza f'xi Stat Membru partikolari?*

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

3 *Fejn nista' nsib id-dettalji tal-qrati kompetenti skont ir-Regolament?*

Il-qrati li nħatru mill-Istati Membri jinstabu fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew hawnhekk:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_searchmunicipality_mt.jsp#statePage0

4 *Fejn insib id-dettalji ta' kif nista' nikkuntattja l-entità ċentrali jew l-awtorità kompetenti ta' Stat Membru ieħor?*

Dawn ukoll jistgħu jinstabu fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew hawnhekk:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_centralbody_mt.htm

5 *Jekk entità ċentrali, jew awtorità kompetenti tawtorizza talba għal kumpilazzjoni ta' xhieda direttament skont l-Artikolu 17 permezz ta' vidjokonferenza, kif nista' ninforma lill-persuna li għandha tiġi eżaminata bl-eqreb qorti jew bini ieħor fejn hemm faċilitajiet ta' vidjokonferenzi?*

Din l-informazzjoni tinstab fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew hawnhekk:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_centralbody_mt.htm

[1] Din l-informazzjoni tinstab fil-paġna dwar "Il-kumpilazzjoni tax-xhieda" ("Komunikazzjonijiet mill-Istati Membri") f'dan l-indirizz http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_information_mt.htm

6

Kif inkun naf b'liema lingwa trid issir it-talba?

It-tweġiba tinstab fis-sezzjoni dwar il-Komunikazzjonijiet tal-Istati Membri, ukoll fuq l-Atlas Ġudizzjarju Ewropew, hawnhekk:
http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_otherinfo_mt.htm

7

Liema formoli rrid nuża biex nagħmel talba?

Meta tkun se ssir talba skont **l-Artikoli 10 sa 12** biex tipparteċipa fil-kumpilazzjoni ta' xhieda permezz ta' vidjokonferenza, trid timtela' il-Formola A. Talbiet biex issir kumpilazzjoni diretta ta' xhieda skont l-Artikolu 17 għandha ssir fuq il-Formola I. Dawn, u l-formoli l-oħra kollha skont ir-Regolament, jistgħu wkoll jinstabu, mimlija u tradotti, fl-Atlas Ġudizzjarju Ewropew, hawnhekk:
http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_filling_mt.htm

8

Kif inkun naf jekk l-Istat Membru l-ieħor ikunx se jitlob ħlasijiet?

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

9

Min hu responsabbli li jinnotifika l-persuna li għandha tiġi eżaminata, li hu/hi għandu/ha j/tidher?

Ġeneralment, meta ssir talba għall-parteċipazzjoni fi smigħ skont **l-Artikoli 10 sa 12**, il-qorti li tirċievi t-talba tagħmel ukoll l-arranġamenti meħtieġa. Meta Stat Membru jaċċetta talba għall-kumpilazzjoni diretta tax-xhieda skont **l-Artikolu 17**, dak l-Istat Membru normalment se jħalli lill-Istat Membru li jagħmel it-talba biex jagħmel il-kuntatti u l-arranġamenti meħtieġa. Ara sew id-dettalji għal kull Stat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

10

Kif tista' tingħata prova tal-identità tal-persuna li għandha tiġi eżaminata?

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

11

Huwa possibbli, jew permess, li s-smigħ jiġi rrekordjat?

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

12 *Liema liġi tapplika fl-eżekuzzjoni tat-talba?*

Meta qorti titlob li tipparteċipa f'vidjokonferenza skont **l-Artikoli 10 sa 12**, il-liġi li tapplika hija l-liġi tal-Istat Membru li lilu ssir it-talba. Madankollu, il-qorti li tagħmel it-talba tista' titlob li ssir proċedura speċjali skont il-liġi tagħha u l-qorti li ssirilha t-talba tilqa' dan ir-rekwiżit sakemm dik il-proċedura ma tkunx inkumpatibbli mal-liġi tagħha, jew minħabba diffikultajiet prattiċi kbar.

Meta tkun aċċettata talba għall-kumpilazzjoni diretta tax-xhieda skont **l-Artikolu 17**, il-qorti li tagħmel it-talba teżegwixxi t-talba skont il-liġi tal-Istat Membru tagħha, suġġetta għall-fatt li ma jkunu użati l-ebda metodi ta' koerzjoni.

13 *Kif inkun naf liema b'liema lingwa għandu jsir is-smigħ u, f'każ li jkun hemm bżonn ta' interpreti, min hu responsabbli biex iġibhom?*

Ġeneralment, meta qorti li ssirilha talba tagħmel kumpilazzjoni tax-xhieda skont **l-Artikoli 10 sa 12** is-smigħ isir fil-lingwa ta' dik il-qorti.

Għal aktar tagħrif dwar l-użu tal-interpreti u l-lingwa li trid tintuża għall-kumpilazzjoni diretta tax-xhieda skont l-Artikolu 17 ara sewwa s-sezzjoni dwar l-Istat Membru relevanti fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

14 *Liema informazzjoni addizzjonali jkun jeħtieġ l-Istat Membru l-ieħor?*

Ara sew l-informazzjoni mogħtija fil-lista ta' fatti dwar dak l-Istat Membru fil-websajt tal-Atlas Ġudizzjarju.

Netwerk ġudizzjarju ewropew
fil-qasam ċivili u kummerċjali

Kuntatt
Il-Kummissjoni Ewropea
Direttorat Ġenerali għall-Ġustizzja,
il-Libertà u s-Sigurtà
Netwerk ġudizzjarju ewropew
fil-qasam ċivili u kummerċjali
Rue du Luxembourg, 46
B-1000 Bruxelles

http://ec.europa.eu/civiljustice/

MT